

Aleg. 12.

Sprawozdanie

Wydziału krajowego o petycyach kilku gmin w przedmiocie
zniżenia prestacyj na płace nauczycieli.

Wysoki Sejmie!

Wykonując uchwały Wysokiego Sejmu z dnia 9. kwietnia 1892 i z dnia 20. maja 1893, przedkłada Wydział krajowy sprawozdanie co do kilku petycyj gmin, domagających zniżenia prestacyj uiszczanych na płace nauczycieli miejscowych szkół ludowych:

1. Gmina Grochowce powiatu przemyskiego, która na podstawie dobrowolnego zobowiązania uiszcza na płacę nauczyciela miejscowej szkoły ludowej 150 zł. rocznie, wniosła do Wysokiego Sejmu petycję o zniżenie jej prestacyi tej do kwoty ile możliwości najniższej.

Wydział powiatowy w Przemyśle popiera powyższą petycję oświadczając, że gmina Grochowce na pokrycie bieżących wydatków musiała w roku 1893 nałożyć 46½% dodatków do podatków bezpośrednich, z czego na budżet szkolny przypada 35%.

Rada szkolna okręgowa w Przemyśle oświadczyła, iż jakkolwiek gmina Grochowce nie należy do rzędu uboższych gmin, mimo to uważa prestacyę roczną w kwocie 150 zł. dla gminy tej za uciążliwą.

Rada szkolna krajowa przemawia za zniżeniem tej gminie prestacyi do wysokości 100 zł. rocznie. W obec tego, że inne gminy w kraju muszą na potrzeby swe nakładać wyższe dodatki do podatków bezpośrednich, a znajdują się w mniej korzystnym położeniu majątkowem aniżeli gmina Grochowce, — Wydział krajowy nie sądzi, ażeby w tym wypadku zachodziła wyjątkowa i szczególnie uwzględnienia godną potrzeba przyjścia gminie Grochowce z pomocą i dla tego musi się oświadczyć przeciw zniżeniu prestacyi.

2. Gmina Hranki-Kuty w powiecie bobreckim wniosła do Wysokiego Sejmu petycję o zniżenie jej prestacyj uiszczanej w kwocie 150 zł. do do 80 zł. rocznie, popierając swą prośbę wielkim obciążeniem członków gminy dodatkami, które na wszystkie potrzeby gminne i szkolne wynosić mają 98% dodatku do podatków bezpośrednich.

Wydział powiatowy w Bóbrce potwierdzając, iż gmina znajduje się w niekorzystnych stosunkach majątkowych, i nakładać musi na swych mieszkańców powyżej wykazane ciężary, przemawia za znizeniem tej gminie prestacyi do wysokości 100 zł. rocznie.

Toż samo Rada szkolna okręgowa w Bóbrce i Rada szkolna krajowa oświadczyły się za znizeniem gminie Hranki-Kuty prestacyi do wysokości 100 zł.

Wydział krajowy sądzi, iż w tym wypadku względem słuszności stanie się w zupełności zadość, jeśli gminie Hranki-Kuty zniży się prestacyę roczną z kwoty 150 zł. na 120 zł.

3. Gmina Sienków powiatu kamioneckiego wniosła do Wysokiego Sejmu prośbę o znizenie jej prestacyi na płacę nauczyciela z 200 na 130 zł. rocznie.

Aktem fundacyjnym z dnia 19. kwietnia 1873 zobowiązała się gm. Sienków uiszczać na płacę nauczyciela przez pierwszych 10 lat po 130 zł. rocznie, w następnych zaś latach po 200 zł. rocznie. Gmina Sienków przyjmując przed 20 laty zobowiązanie, które po upływie lat 10 o przeszło 50%, zwiększało prestacyę na płacę nauczyciela, nie obliczyła dostatecznie jaki z tego tytułu spadnie na gminę nowy ciężar po upływie lat 10, wśród zmienionych warunków i zwiększonych innych potrzeb gminy.

Z powyższych powodów tak Wydział powiatowy jak i Rada szkolna okręgowa w Kamionce Strumiłowej popierają gorąco petycją gminy Sienkowa, aby i nadal uiszczala prestacyę w wysokości dotychczasowej 130 zł.

Gmina Sienków przy sumie podatków w kwocie 538 zł. rocznie, opłacanych w gminie, musi obecnie na pokrycie wydatków szkolnych i gminnych nakładać na swych mieszkańców przeszło 77% dodatków do podatków bezpośrednich. Mieszkańcy tej gminy są bardzo ubodzy i nie są w stanie podołać tak dotkliwym ciężarom. Rada szkolna krajowa przemawia również za powyższem znizeniem prestacyi, zwłaszcza, że obowiązkowa prestacya wynikająca z ustawy wyniosłaby rocznie tylko 48 zł. 42 ct. Gmina Sienków uiszczając 130 zł. rocznie opłacać będzie na ten cel około 24% podatków bezpośrednich w gminie przepisanych.

Okoliczności powyżej przytoczone wskazują, iż jest to wypadek wyjątkowy i zasługujące na szczególne uwzględnienie, — dla tego Wydział krajowy postanowił oświadczyć się za znizeniem gm. Sienkowa prestacyi na płacę nauczyciela do wysokości 130 zł. rocznie.

4. Gmina Tetewczyce powiatu kamioneckiego wniosła do Wysokiego Sejmu petycję o znizenie jej prestacyj na płacę nauczyciela uiszczanej w kwocie rocznej 214 zł.

Wydział powiatowy w Kamionce Strumiłowej oświadcza się za uwzględnieniem tej petycyj gminie Tetewczyce opłacając bowiem na same potrzeby szkolne 309 zł., musi przy podatkach bezpośrednich w sumie 858 zł. uiszczać 35% dodatku na pokrycie samych potrzeb szkolnych. Zdaniem Wydziału powiatowego jest to ciężar bardzo znaczny, zwłaszcza, że mieszkańcy tej gminy posiadają grunta przeważnie mokre i rozdrobnione, z których dochodu zaledwie z rodzinami wyżywić się są w stanie. Mieszkańcy gminy Tetewczyce w ostatnich latach kilkunastu nawiedzeni zostali nadto kilkakrotnie klęskami większych pożarów, co zwiększyło jeszcze ich ubóstwo. Rada szkolna okręgowa w Kamionce strumiłowej przemawia za znizeniem tej gminie prestacyi z kwoty 214 na 150 zł. rocznie. Toż samo Rada szkolna krajowa oświadczyła się za znizeniem prestacyi do kwoty rocznej 150 zł.

Wydział krajowy sądzi, że znizenie w tym wypadku prestacyi z kwoty 214 zł. na 170 zł. rocznie odpowie w zupełności względem słuszności i przyniesie gminie znaczną ulgę w jej dotychczasowych ciężarach.

5. Gmina Chodaczków wielki w powiecie tarnopolskim wniosła do Wysokiego Sejmu petycję o znizenie jej prestacyi na płacę nauczycielskie z kwoty rocznej 524 zł. 30 ct. do kwoty 350 zł.

Rada szkolna krajowa oświadczyła się przeciw uwzględnieniu tej petycji, albowiem gmina Chodaczków wielki należy do najludniejszych w okręgu tarnopolskim, a sprawa przekształcenia tamtejszej 2-klasowej szkoły na 3-klasową jest właśnie w toku, wskutek czego zwiększą się znacznie wydatki funduszu szkolnego okręgowego na pokrycie płac nauczycieli w tej szkole.

Z powyższych powodów Wydział krajowy nie może również przemawiać za uwzględnieniem petycji gm. Chodaczkowa wielkiego.

Na podstawie powyższego wyводу Wydział krajowy wnosi:

Wysoki Sejm uchwalić raczy:

1. Począwszy od d. 1. stycznia 1894 r. zniża się dotychczas uiszczane prestacje na płace nauczycieli gminom: Hranki-Kuty w powiecie bobreckim z kwoty 150 zł. na 120 zł. rocznie; Sienków w pow. kamioneckim z kwotą 200 na 130 zł. rocznie; Tetewczyce w pow. kamioneckim z kwoty 214 zł. rocznie na 180 zł. rocznie.

2. Nad petycjami gmin: Grochowiec w pow. przemyskim i Chodaczkowa wielkiego w pow. tarnopolskim przechodzi się do porządku dziennego.

Z Rady Wydziału krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem
Księstwem Krakowskiem.

Lwów dnia 14. grudnia 1893.

Marszałek krajowy:
Sanguszko w. r.

Sprawozdawca
Antoni Chamiec w. r.
Członek Wydziału krajowego.

